

СТАНОВИЩЕ

От Проф. Д-р Петрана Илиева Чакърoва, дм

**Завеждащ катедра по Педиатрия на Медицински факултет
при Тракийски университет, гр. Стара Загора**

**Председател на Научно жури, определено със Заповед
№ 3096/19.12.2017 г. на Ректора на Тракийския университет**

Относно

Дисертационен труд на Д-р Марлена Димитрова Панайотова за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление „Медицина“ на област на висшето образование „Здравеопазване и спорт“ и научната специалност „Педиатрия“ (03.01.50)

Тема на дисертационния труд: „Рецидивираща коремна болка у деца – клинични, диагностични и терапевтични проучвания“
с научен ръководител проф. д-р Петрана Чакърoва, дм
и научен консултант доц. д-р Миглена Георгиева, дм

I. Общо представяне на докторанта и процедурата

Д-р Марлена Панайотова завършва обучението си по медицина в Тракийския университет, гр. Стара Загора през 1990 г. След спечелен конкурс става асистент в катедрата по Педиатрия на МФ. Работи и в интензивния сектор на клиниката по Педиатрия. През 1999 г. придобива специалност Детски болести, а през 2011 г. защитава специалност Детска гастроентерология. Има квалификация по абдоминална ехография и Доплер ехография в детска възраст, както и гастро-интестинална ендоскопия. Д-р Панайотова е провела няколко специализации във водещи клиники по гастроентерология в България и в чужбина, има редица публикации в научни списания и множество участия в национални и международни научни конференции.

Представеният комплект от материали за становище е пълен и е в съответствие с чл. 47 ал. (1) от правилника на Тракийския университет, касаещ процедурата за придобиване на ОНС „доктор“.

II. Актуалност на темата

Представеният дисертационен труд е посветен на един много чест проблем за педиатъра и детския гастроентеролог – рецидивиращата коремна болка (РКБ). Тя засяга 10 % до 45 % от децата в училищна възраст и е повод за чести прегледи при общопрактикуващите лекари и до 50 % при детския гастроентеролог. Този проблем причинява значителен дистрес на детето и семейството му, свързан е с неефективни терапевтични подходи, високи разходи и страдание за пациента. Известно е, че РКБ води до множество отсъствия на децата от училище и на родителите от работа. Тя се явява важен проблем за общественото ни здравеопазване, тъй като води до икономически загуби на фона на задълбочаващата се демографска криза. В този смисъл темата на дисертационния труд е особено актуална и социално значима.

III. Структура на дисертационния труд.

Дисертационния труд е написан на издържан български език върху 172 стандартни страници и е чудесно онагледен с 22 таблици, 46 фигури и 3 приложения. Структуриран е както следва: увод – 2 стр., литературен обзор – 38 стр., цел и задачи – 1 стр., раздел „Собствени проучвания“ - материали и методи – 9 стр., резултати – 44 стр., обсъждане – 38 стр., заключение – 3 стр., изводи – 1 стр., приноси – 1 стр., литература – 22 стр., приложения – 3 броя и списък на публикациите.

Библиографията включва 223 научни източника (27 на кирилица и 196 на латиница), като над 50 % от тях са публикувани през последните 10 години.

IV. Литературен обзор

В литературния обзор са разгледани подробно епидемиологията на проблема, патогенезата на най-честите органични причини за РКБ, както и изчерпателно е поднесена патогенезата и критериите за диагностика на функционалните заболявания с коремна болка. Изтъква се, че липсва единен подход за диагностика, лечение и диференциране на органични от функционални заболявания, както и по отношение на обема

на диагностични изследвания. Упоменато е, че в българската научна литература разработките по проблема са единични.

V. Цел, задачи, материали и методи

Целта на дисертацията е ясно и точно формулирана. Поставените шест задачи следват логически целта.

В раздел „Материали и методи“ подробно и акуратно са представени изследваните групи деца. Прави впечатление големият брой проспективно проучени пациенти с РКБ (776) за период от пет години и обширното анкетно проучване върху територията на четири области, включващо 17 086 деца от 4 до 17 г. Използван е богат арсенал от методи: клинични, биохимични, микробиологични, паразитологични, имунологични, молекулярно-биологични, социологически. Приложените статистически методи позволяват достоверни заключения и изводи.

VI. Резултати и обсъждане

Д-р М. Панайотова установява, че проблемът РКБ е много чест при децата – разпространението е 6,7% сред детското население на възраст от 4 до 17 г. РКБ е повод за прегледи в 11,7 % от първичните посещения при ОПЛ и 27,6% при детския гастроентеролог. Проучени са социалните последици на проблема, а именно, че 96,6% от децата с болки пропускат училищни занятия, а в 81,8 % родителите получават болничен лист за грижи и лечение на децата с РКБ. Авторът установява, че функционалните заболявания преобладават в структурата на РКБ и заключава, че не всеки случай с рецидивираща коремна болка налага разширени лабораторни изследвания. Осъществено е комплексно и разширено изследване на връзката на *H.pylori* с РКБ с помощта на молекулярно – биологични методи. Тя доказва статистически, че инфекцията няма връзка с РКБ и не е индикация за скрининг. За първи път е осъществен в България при деца PCR диагностика на генома на *H.pylori* в стомашни биоптати, като е установена неговата висока точност, чувствителност и положителна предсказваща стойност. Анализирайки резултатите на голям брой пациенти, подложени на рутинни, имунологични и високоспециализирани изследвания, докторантът предлага алгоритъм на поведение при случаи на РКБ. Д-р М. Панайотова прилага за първи път психологическа терапия в лечението на функционалните заболявания с РКБ в хармония със световната практика, като резултатите са впечатляващи.

VII. Изводи и приноси

Изводите са 7 на брой и се базират на анализа на литературния обзор и собствените резултати. Проявява уменията на докторанта да обобщава, синтезира и анализира резултатите от научното изследване.

Напълно приемам предложените приноси. Някои от тях имат оригинален характер като PCR методът за изследване на генома на *H.pylori* в стомашни биоптати и въвеждането на семейната терапия в лечението на функционалната коремна болка.

VIII. Публикации

Д-р Панайотова представя четири публикации, две от които с *IR* (0,100) и пет научни съобщения в национални и международни научни форуми.

Заключение: представения от Д-р Марлена Димитрова Панайотова дисертационен труд разглежда актуална тема. Изследването е комплексно, задълбочено и методически издържано. Личният принос на автора е категоричен и безусловен. Разработката съдържа оригинални научни и научно-приложни резултати и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на Тракийския университет. Изложените аргументи ми дават основание да дам положителна оценка на дисертационния труд и препоръчвам на членовете на Научното жури при МФ на ТУ да гласуват положително за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Педиатрия“.

29.01.2018 г.

Проф. д-р Петрана Чакърва, дм

